ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС

КОМПОЗИТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

Фахова профілізація
«Композиція»

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Магістр
Освітньо-професійна програма		Музичне мистецтво
Курс		1 – 2
Семестр		1 – 3
Обсяг практики (години / кредити ЄКТС)		450 годин / 15 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Обов'язкова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Савченко Ганна Сергіївна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Savchenko.pdf
	e-mail	hanna.savchenko@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Малий Дмитро Миколайович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Доцент кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Malyi_1.pdf
	e-mail	dmytro.malyi@num.kh.ua
Інформація про викладача	**Прізвище, ім'я, ім'я по батькові**	Богатирьов Володимир Олександрович
	Науковий	Доктор філософії

	ступінь, вчене / почесне звання	
	Посада	Старший викладач кафедри композиції та інструментування
	Профіль викладача	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/composition/Bogatyriov.pdf
	e-mail	volodymyr.bohatyrov@num.kh.ua
Анотація		«Композиторська майстерність» є головною дисципліною професійної підготовки за фахом, спрямована на вдосконалення композиторської майстерності, удосконалення набутих умінь з композиції, поглиблення знань про різні композиторські техніки та прийоми.
Мета дисципліни		Метою вивчення навчальної дисципліни є поглиблення й подальше набуття професійних знань і умінь в композиції; удосконалення композиторського письма; розширення образності й спектра технологічних прийомів; оволодіння масштабними жанрами і формами; відточення майстерності в камерних жанрах.
Програмні результати навчання		**РН1.** Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. **РН3.** Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. **РН5.** Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. **РН6.** Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. **РН7.** Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. **РН8**. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
Загальні компетентності		**ЗК2.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК5.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК6.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК9.** Здатність працювати автономно.
Спеціальні (фахові) компетентності		**СК1.** Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. **СК2.** Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду. **СК3.** Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. **СК4.**Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській /

	композиторській / педагогічній діяльності. **СК5.** Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. **СК7.** Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету. **СК8.** Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
Професійні компетентності	**А1**. Здатність планувати і проводити навчальні заняття. **А2.** Здатність консультувати здобувачів ЗО. **Б2.** Здатність оцінювати результати навчання. **Є1.** Здатність визначати свою роль і завдання при реалізації заходів відповідно до спеціальності. **Ж1.** Здатність організувати особистий професійний розвиток.
Зміст навчальної дисципліни	*Тема 1*. Твір для симфонічного оркестру / для соліста (солістів, хору і симфонічного оркестру) (від 12 хвилин; кількість 1-2). *Тема 2*. Камерно-інструментальний / камерно-вокальний / хоровий твір (від 8 хвилин; кількість 1-2). Керуючись принципами вибудовування індивідуальної траєкторії особистісного розвитку здобувача вищої освіти і студентоцентрованого навчання порядок вивчення Теми 1 та Теми 2 може бути змінений. Рішення ухвалює викладач, враховуючи індивідуальні творчі здобутки студента.
Види занять	Індивідуальні заняття, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод, дискусія, практичний метод; наочний (демонстративний) метод, аналіз музичних творів з метою вирішення творчих завдань; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (аналіз музичних творів з метою вирішення творчих завдань, розв'язання творчих завдань у самостійній роботі над композицією, за потреби – робота з науковими джерелами (конспектування, тезування).

Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. **Поточний контроль (max 60 балів):** контроль виконання поточних завдань здійснюється викладачем на кожному індивідуальному занятті з виокремленням невирішеної проблеми і подальшим накресленням стратегії написання композиції. Це здійснюється в результаті аналізу композиції здобувача освіти, в усному обговоренні, дискусії. Результатом обговорення має бути надання рекомендацій щодо подальшої роботи над твором. **Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів):** Екзамени у 1-3 семестрах передбачають демонстрацію виконаних протягом семестру творчих робіт (створених композицій), оформлених у нотний текст відповідно до встановлених кафедрою вимог. Якщо здобувач освіти вивчає протягом року Тему 1, то не пізніше ніж за семестр до державної атестації можлива демонстрація матеріалів твору для симфонічного оркестру / соліста (солістів) і оркестру / хору і оркестру. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням: Критерії оцінювання Композиторська майстерність (К)
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як: Viber, Telegram; використовуються застосунки Google Meet, Zoom, листування через e-mail, посилання на google-диск. Від здобувачів вищої освіти очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.
Рекомендовані джерела інформації	Валентин Сильвестров. Дочекатися музики. Лекції – бесіди. За матеріалами зустрічей, організованих Сергієм Пілютиковим. (2011). Київ: ДУХ І ЛІТЕРА. Каширцев, Р. Г. (2021). *Інтерпретаційний потенціал тембру та фактури в оркестрових творах композиторів першої половини XX століття*. (Дис. …

	кандидата мистецтвознавства). Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків. *Лінії. Перехрестя. Акценти. Композитор Леонід Грабовський. Бесіди, статті, матеріали*. (2017). Укладач Олександр Щетинський. Харків: Акта. Малий, Д. М. (2018). *Специфіка композиторського мислення у музиці останньої третi XX–початку XXI століть*. (Автореф. дис. … кандидата мистецтвознавства). Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків. Савченко, Г. С. (2021). Смисли та коди в інструментальних творах О. Щетинського. *Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals* : Collective monograph. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", p. 231-251. Тукова, І. (2021). *Музика і природознавство. Взаємодія світів в умонастроях епох XVII-початок XXI століття : монографія*. Харків : Акта. Щетинський, О. С. (2023). *«Типологія композиторської самоактуалізації (з творчої лабораторії Л. Грабовського, В. Балея і В. Бібіка*)». (Дис. … кандидата мистецтвознавства). Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Композиторська майстерність», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, протокол №9 від 26 червня 2025 р.